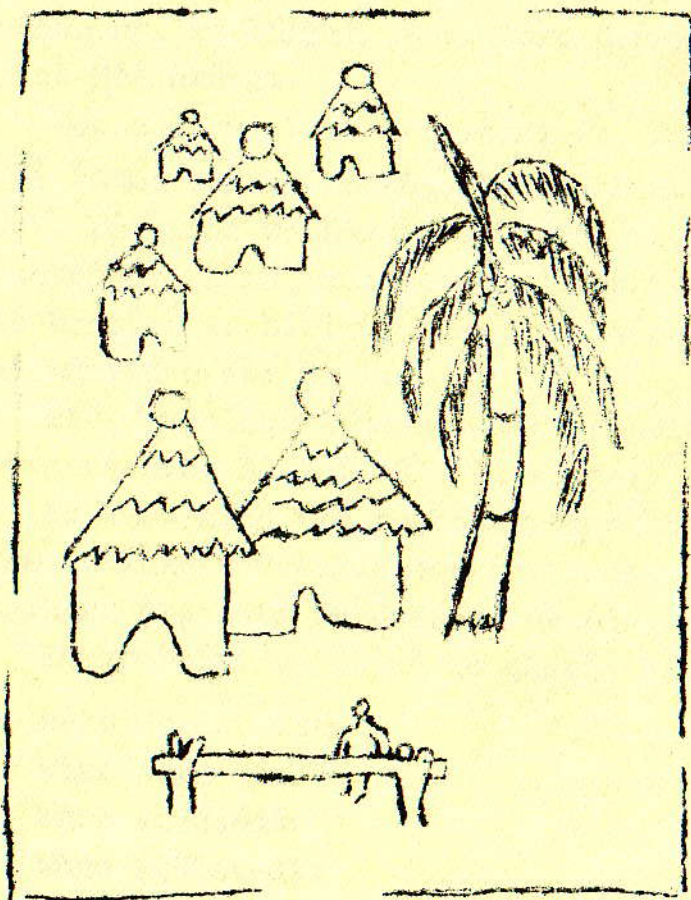

35 Frs.

Birini

Sokodé, 1989

Birini kutoluú

Birini nba waagálu Taabáalu ge. Baagálu Taabáalu né, Cáojujó-dés foolú nakúru ge boogónu bosúu; bánjáa nnaamó síst: Taa Lawóre. Bowa nna né, didáare tomóo we, biiyéle baagurú babísi Naa wónó; káma ade coóo niini nnaamó. Kúboní weení weegédé we níbááwu né, ge bánjáa síst: Wúro Caá-Gbelés; bénsé Móóláwá ge.

Doo caanawú bilé né, yóóni we. Nge uráa benbé baama koloná kúbonga balára bamliná téédu. Baa uráa waagágurú si boyóo we, bódonyuú we; káma, koloná wónóo we níbááwu; kalé kaabísi we biriwú, nna ge baajan babísiná bánjáa síst: Biriwú.

Tóo, anasáarawá kontóo-daá ge belé baabísiná síst Birini hálu na sinje.

Na buco aláa tyá bagbiná yáa si bésená kudondúv lákúta weeyéle boogónu bana Kadambara nba bafa we didáare níbááwu-jó.

Kowurobóónu natónówá ge dānnáa Birini.

Wúro Gbelés-dés

Wúro Kúra-dés

Wúro Agvda-dés

Wúro Adóósi-dés

Wúro Agirinyá-dées.

Bíríní wúrowá ndó dọo téesu suwúu hálu
weení idíina dọo né, baa awení na tées kowuro-
boowú.

1.) Wúro Caá-Gbelés	Wúro Gbelés-dées
2.) Wúro Kúra	Wúro Kúra-dées
3.) Wúro Agirinyá	Wúro Agirinyá-dées
4.) Wúro Agbekés	Wúro Kúra-dées
5.) Wúro Búkaru	Wúro Kúra-dées
6.) Wúro Adóósu	Wúro Adóósu-dées
7.) Wúro Kakabílatú	Wúro Aguda-dées
8.) Wúro Alíídu	Wúro Adóósu-dées
9.) Wúro Sáálifu	Wúro Agirinyá-dées
10.) Wúro Kúra Eluhááji	

Alaásan Wúro Kúra-dées

Nóóláwá baasí, séesu lutoozo wená

Bíríní.

Kóólíwá

Dááruwá

Lááwu-bíya

Níncéwá

Táágbá-bíya

Térewérewá

Sandówá

Dikésíníwá.

Bíríní lúzásu kées nasíle ge.

-Kabóya: téesu lúzoo na Caáburuú; Cala-
ńba-dées ńga; Lááwu-bíya tuńná kelé.

Kabúya kows nyíídi-daá bika Caáburuú
we daána. Kabúya né, kelimbíré kíkpádídé
yáá nam ge bánlaá ke. Kénveríi tésédi-dés
alaafíya-roozí na nowéyawá si tísúu tésédi-
daá né.

Lizóo kengé né, kúbóní Caádegeení
woogoná na ku ke. Wánvarím ge woobó umooná
ke nyíídi-daá.

Woomooná ke né, nge weeléki wenbí
uzoolés né, nge susu: a móoyúú dó, móómóóná
nya dó né, mánvúa nya dó; wooyúú né, nge
waajáa kelimbíré kíkpádídé iboná ufa ke.
Buugúti bitála bíni né, nge wooboná nam
ufa ke.

Tóo, fína ge bugbóo bánvúa kelimbíré
na nam, kúbóní umó a bugés téséwu waalá káá-
le, wénleki nyánnáa ge téséwu unú kazóo
kazóo.

Lizóo ksm, kengés búúre kúbónde ge bika
kúmuyísi waalára sumliná dé.

A bugés uráa tánbíízi bobó fína, bánlanáa
sulé tumére, bukáata usi dodo.

Caáburuú wénveríi téédu-roozí dudu,
buka kúbonáa wánlám ke baa ngbetíi. Nowéle
cowóu coóo niíni, buruozí ge caáburuú wé
téédu-daá; ánta kabúya riké wánbuuzí
kefére téédu-roozí.

Kangara; bánýaá síst: kangara né,
faadíni wentí beebí ads né nbulé, bidskés
síst bibá bigés nabúru.

Kangara na lúzoo, bigés kpíná nááls
adaráa né ge.

Kangara kés faadíni; buga lúzoo né,
tsóo waalaná kelé tsíi.

Kowurobowú baa wenkí wená kudés
kangara.

Mogoobiya aláa na abaaláa Tem kaladáa,
tákaradá kina kígés kúnvulísi dáázá-ɔo ge.
Kínwllíi d́aa caanadóm wentí ɔoo dájaajaanáa
waalá bu ge d́édés tsewólási woozúu susuwúu
né.

Amá, d́enveerim míi sɔsi: t́éedu cíko ge
d́ánbuzi d́inmáa. Bulé né, a weení unyɔ sɔsi:
wɛná bidés izáfúlúde t́éedu natúrɔ-roozí
né, wánbuzí ikánmaa d́aa wentí turína tiwe
né, buka d́ibízi d́inyóózi d́ilá ínyúnaa
t́uganáa d́ánlám tu né.

Múgoobú Gaagbara Soolu Ngoobú.

"Histoire du village de Birini".

1ère édition 1er tirage Août 1989. (200 expl.)

2ème tirage Mars 1991. (200 expl.)

Imprimé par EDITTEM B.P. 171 Sokodé.

N° d'impression 6

Dépôt légal 1er trimestre 1991.